

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Goedkeuring Strategisch Plan Ruimte voor water Dendervallei en eerste Uitvoeringsprogramma 2024-2026

Samenvatting

Met het Strategisch Plan heeft de Vlaamse overheid in samenwerking met de provincie Oost-Vlaanderen laten onderzoeken wat de meest effectieve maatregelen (investeringen) zijn in de Dendervallei om het overstromingsrisico vanuit de Dender te verminderen en tegelijkertijd ruimtelijke en maatschappelijke meerwaarde te creëren om het gebied te versterken. Het Strategisch Plan legt hiervoor een voorkeursalternatief vast in een geïntegreerde ontwikkelingsvisie op strategisch niveau en een gebiedsprogramma van noodzakelijke acties om uitvoering te geven aan die visie.

Volgend op de goedkeuring van de Vlaamse Regering van november 2023 over de werkwijze en het vervolgttraject naar besluitvorming, werd de voorbije maanden verder gewerkt aan een voorkeursalternatief gebaseerd op het alternatief A3 'Toekomstgericht beschermen' waarbij op lange termijn wordt gewerkt naar natuur- en landschapsherstel volgens alternatief A4. Ten behoeve van de verdere onderbouwing van het ontwerp-voorkeursalternatief werd een uitgebreide overleg- en informatieronde gehouden, waarna het ontwerp-voorkeursalternatief verder werd verfijnd. Het is op basis van dit bijgestelde voorkeursalternatief dat een Strategisch Plan werd opgemaakt dat nu aan de Vlaamse Regering wordt voorgelegd met het oog op een definitieve goedkeuring.

Het voorgestelde voorkeursalternatief is samengesteld uit drie groepen maatregelen: beschermen van toekomstgerichte locaties, de overstromingsruimte bestendigen en de vallei herstellen. Met deze driedelige aanpak zullen concreet honderden woningen en bedrijven worden beschermd die vandaag kwetsbaar zijn voor overstromingen vanuit de Dender. Maar de vallei wordt ook hersteld en robuuster gemaakt om te kunnen inspelen op de klimaatuitdagingen. De grootteorde van de beschermingen van de 840 gebouwen met overstromingsrisico is als volgt:

- Ruim 360 gebouwen in stedelijke omgeving met ontwikkelingskansen worden beschermd;
- Een 220-tal gebouwen, in hoger gelegen langse linten worden beschermd door een lage dijk;
- Ruim 170 gebouwen met een beperkt, geïsoleerd overstromingsrisico krijgen advies en begeleiding in functie van individuele beschermingsmaatregelen;
- Een 90-tal gebouwen worden niet beschermd op basis van het Strategisch Plan. Voor deze eigenaars wordt een bemiddelingstraject opgestart met verkoopzekerheid via minnelijke verwerving, en meer gedetailleerd onderzoek.

Het ontwerp S-MER werd tussen 22 december 2023 en 5 april 2024 voorgelegd aan de adviesinstanties voor formeel advies. Het ontwerp S-MER werd tevens onderworpen aan een publieke raadpleging. Deze publieke raadpleging liep van 22 januari 2024 tot en met 22 maart 2024. Het Team Omgevingseffecten heeft de kwaliteit van het ontwerp van S-MER beoordeeld en getoetst aan de richtlijnen die zij hebben opgesteld. De kwaliteitsbeoordeling S-MER werd ontvangen op 26 april 2024.

Rekening houdend met de verschillende adviezen en de besprekingen is het Strategisch Plan verder vormgegeven en is een Uitvoeringsprogramma voor de eerste fase 2024-2026 uitgewerkt. De Adviesnota (als bijlage) geeft een overzicht en geeft aan op welke wijze rekening is gehouden met de adviezen en inspraak.

2. INHOUD

A. OMSCHRIJVING VORKEURSALETERNATIEF STRATEGISCH PLAN

Op basis van de verschillende onderzoeken, de resultaten van het gevoerde overleg en de ontvangen adviezen wordt in het Strategisch Plan het voorkeursalternatief beschreven dat is uitgewerkt op basis van het alternatief A3 'Toekomstgericht beschermen' en waarbij A4 het uitgangspunt vormt voor natuur- en landschapsherstel op lange termijn.

Drie groepen maatregelen

Het Strategisch Plan Ruimte voor water Dendervallei omvat vallespecifieke strategieën en is samengesteld uit drie groepen maatregelen:

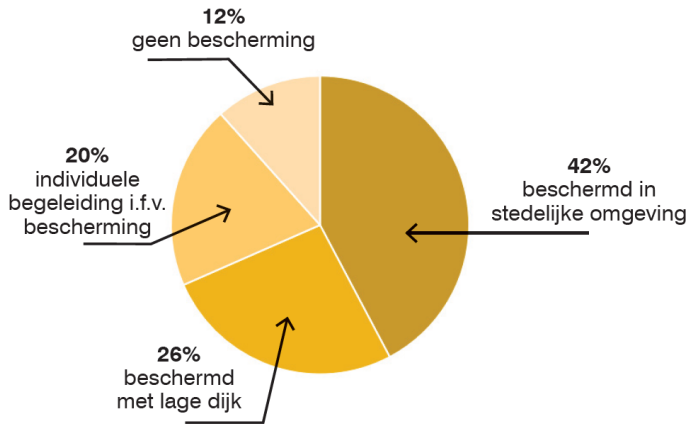
- Beschermen van toekomstgerichte locaties: maatregelen als de aanleg van verhoogde kades, lokale beschermingsdijken, waterrobuuste herontwikkeling of individuele beschermingsmaatregelen;
- De overstromingsruimte bestendigen: maatregelen in functie van het vrijhouden van onbebouwde ruimte en veilig overstroombare tuinen;
- De vallei herstellen: maatregelen om ruimte voor water te maken, de overstromingsdynamiek vanuit de Dender te bevorderen, het watersysteem te optimaliseren of opportuniteiten te benutten bij heraanleg infrastructuur of grote wijzigingen bij bedrijven.

Met deze drieledige aanpak wordt het overstromingsrisico vanuit de Dender maximaal beperkt en wordt bijgedragen aan de vooropgestelde ambities. Er zullen concreet honderden woningen en bedrijven worden beschermd die vandaag kwetsbaar zijn voor overstromingen. Maar de vallei wordt ook hersteld en robuuster gemaakt om te kunnen inspelen op de klimaatuitdagingen.

In onderstaande figuur is weergegeven wat de grootteorde is van de beschermingen. In het totaal zijn er 840 woningen en gebouwen met overstromingsrisico vanuit de Dender betrokken.

- Ruim 360 gebouwen in stedelijke omgeving met ontwikkelingskansen worden beschermd.
- Een 220-tal gebouwen, in hoger gelegen langse linten worden beschermd door een lage dijk.
- Ruim 170 gebouwen met een beperkt, geïsoleerd overstromingsrisico krijgen advies en begeleiding in functie van individuele beschermingsmaatregelen.
- Een 90-tal gebouwen worden niet beschermd op basis van het Strategisch Plan, hun overstromingsrisico verandert niet. Voor deze eigenaars wordt een bemiddelingstraject opgestart met verkoopzekerheid via minnelijke verwerving, en meer gedetailleerd onderzoek om via een planologisch initiatief duidelijkheid en rechtszekerheid te creëren.

Geïntegreerd in projecttypes en -zones als leidraad voor projectmatige samenwerking

De maatregelen uit de ontwikkelingsvisie staan niet los van elkaar. Ze worden met elkaar ruimtelijk en projectmatig gecombineerd zodat er over de hele vallei gebiedsspecifieke oplossingen ontstaan. Die combinaties geven aanleiding tot verschillende projecttypes waarvoor het Strategisch Plan onder meer de aanpak, instrumentarium en samenwerkingsverbanden concretiseert:

- Sleutelprojecten (zie verder)
- Valleibrede projecten: Het Strategisch Plan initieert of faciliteert 5 projecten die maatregelen, processen en instrumenten omvatten die op meerdere plekken in de vallei worden uitgerold. Het gaat over de ecohydrologische inrichting van de meersen, de inrichting van ‘veilig overstroombare tuinen’, de opzet van een trajectbegeleiding voor individuele beschermingsmaatregelen, de opzet van een bemiddelingstraject voor proactief aankoopbeleid met minnelijke verwerving van de gebouwen die niet beschermd worden, en de verderzetting van het vergunningenplatform samen met de oprichting van een gebiedsgerichte handhavingsaanpak.
- Projecten uit opportuniteiten: Het Strategisch Plan identificeert extra opportuniteiten die op langere termijn zullen ontstaan voor het verder herstellen van de overstroombare vallei met belangrijke meerwaarden op vlak van integraal waterbeheer, natuur- en landschapsherstel. Het biedt een kader om hierop in te kunnen spelen zonder dat dit gepaard gaat met dwingende maatregelen zoals onteigeningen (bv. gebouwen die te koop komen, bedrijven die stoppen, infrastructuur die wordt heraangelegd).
- Parallele projecten: Het Strategisch Plan omvat afstemming met een aantal lopende autonome projecten in de Dendervallei met een potentieel grote impact en belangrijke hefboomwaarde. Vanuit het Strategisch Plan worden randvoorwaarden opgelegd waaraan deze projecten dienen te voldoen, gaande van overstromingshoogtes tot integratie van de ambities, en/of kunnen win-winsituaties worden nagestreefd.

De verschillende projecten zijn op hun beurt onderverdeeld in tien projectzones en vormen de basis van het gebiedsprogramma. De projectzones beslaan de volledige Dendervallei van de gewestgrens met Wallonië tot de monding in Dendermonde.

Samengebracht in een gebiedsdekkend gebiedsprogramma als gezamenlijk kader

Om de vooropgestelde projecten en maatregelen uitgevoerd te krijgen, zal elk overheidsniveau beleidsacties moeten nemen. Ook verschillende beleidsdomeinen zijn betrokken. Een integrale en samenhangende uitvoering is bovendien noodzakelijk om de waterveiligheid te garanderen. Het watersysteem waarop het Strategisch Plan ingrijpt laat niet toe dat het ten dele wordt uitgevoerd. Het Strategisch Plan is dan ook uitdrukkelijk opgemaakt als een gedeelde verantwoordelijkheid en interbestuurlijke opgave, waarvoor een goede interbestuurlijke samenwerking noodzakelijk is om het te doen slagen. Het gebiedsprogramma vormt hiervoor het kader waarbij de samenhang tussen de acties en maatregelen is omschreven volgens projectzones en projecttypes. Om de samenhang tussen de projecten en maatregelen te blijven waarborgen tijdens de uitvoering, zijn investeringen in

programma- en projectcoördinatie, alsook een goede processtructuur, mee onderdeel van het Strategisch Plan.

Zeven sleutelprojecten

Het overstromingsrisico in de Dendervallei situeert zich voornamelijk tussen de Waalse grens en Denderleeuw op zeven locaties. Het gros van de gebouwen met overstromingsrisico bij T100 bevinden zich op deze locaties, maar ook bij meer frequente overstromingen (vb. T10) is het risico er groot. Op deze locaties is een complexe combinatie van de drie groepen maatregelen noodzakelijk om dit risico te verminderen, alsook om kansen voor meerwaarde te realiseren. De voorgestelde maatregelen op deze locaties zorgen voor de grootste daling in overstromingsrisico in de gehele vallei, daarom worden ze als zeven sleutelprojecten naar voren geschoven die vanuit het Strategisch Plan dienen te worden opgestart: drie stedelijke doortochten en vier dwarse linten. Voor elk sleutelproject omschrijft het Strategisch Plan de doelstellingen, de ruimtelijke en waterbouwkundige principes, en de maatregelen meer in detail.

De doortochten:

- De stedelijke doortocht van Geraardsbergen
- De stedelijke doortocht van Ninove
- Het regionaal Denderpark (Denderleeuw, Liedekerke & Affligem)

De dwarse linten:

- Majoor van Lierdelaan (Geraardsbergen)
- Jan De Coomanstraat (Geraardsbergen)
- Weerstanderskaai / Idevoordelaan (Roosdaal & Ninove)
- Kasteelstraat (Denderleeuw & Liedekerke)

Uitvoeren beslist beleid

Het Strategisch Plan bouwt verder op beslist beleid. Het uitvoeren van beslist beleid m.b.t. de Dender blijft met andere woorden een cruciale randvoorwaarde voor de succesvolle uitvoering van het Strategisch Plan, met in de eerste plaats het stuwprogramma en de opwaardering van de Dender tussen Aalst en Dendermonde. Ook de uitvoering van het beslist beleid i.k.v. het Natuurrichtplan Dendervallei, en het uitvoeren van beslist beleid m.b.t. acties met positieve impact op het bovenstrooms ophouden van water en sediment, zoals onder meer geborgen in Werf 2 van T.OP Dender 'Groenblauwe Denderflanken', hebben een belangrijke meerwaarde voor de doelstellingen van het Strategisch Plan. Vanuit het Strategisch Plan wordt de versnelde uitvoering van het beslist beleid nagestreefd en mee opgevolgd of geagendeerd.

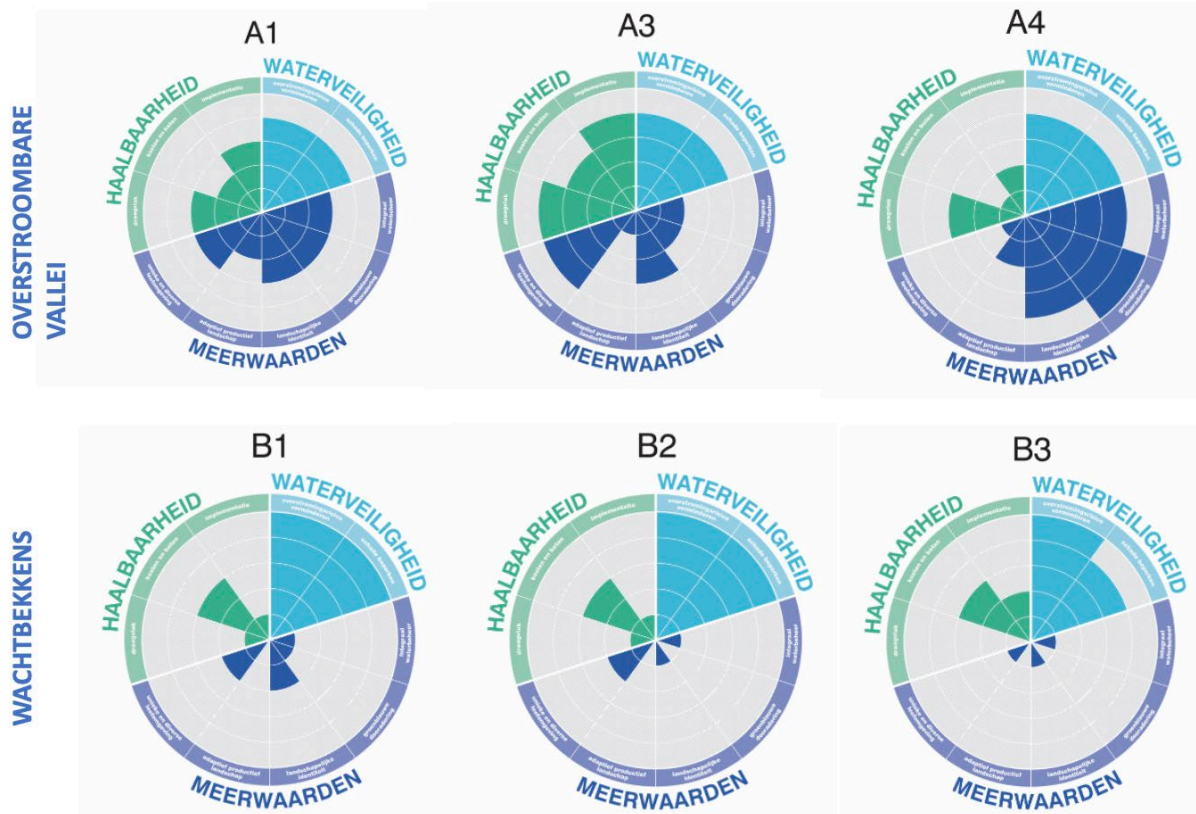
B. MOTIVERING VAN HET VOORKEURSALTERNATIEF

Het voorkeursalternatief wordt, zowel wat betreft inhoud als vorm, onderbouwd vanuit de verschillende onderzoeksresultaten, de resultaten van het gevoerde overleg en de ontvangen adviezen. De projectwebsite geeft een overzicht met de te raadplegen documenten <https://ruimtevoorwater.be>.

- De Ambitienota, Bouwstenennota, Onderzoeksnota en de Inspraaknota vormden de basis voor het overlegproces over het bepalen van de te onderzoeken alternatieven en het te voeren onderzoek.
- De Tussennota met tussentijdse onderzoeksresultaten gaf een eerste doorkijk naar de keuze van voorkeursalternatief. Hierrond kon vervolgens een nieuwe reeks van meer gedetailleerd overleg worden georganiseerd ter verfijning van het voorkeursalternatief, en de besluitvorming worden voorbereid.
- Als eindpunt van de onderzoeksfase, brengt de Synthesenota de resultaten samen van de verschillende thematische onderzoeken die zijn uitgevoerd voor zes alternatieven. Daarbij wordt zowel gekeken naar de gewenste positieve impact (missie en ambitie) als naar

////////////////////////////////////

- Alle alternatieven voldoen aan de missie waterveiligheid, namelijk het terugdringen van het overstromingsrisico vanuit de Dender.
- Alternatief A4 scoort hoog op alle ambities die verband houden met integraal waterbeheer, groenblauwe dooradering en landschappelijke identiteit. Ook alternatieven A1 en A3 scoren over het algemeen goed op de ambities.
- Alle alternatieven scoren zwak wanneer het gaat over de bijdrage aan het realiseren van een adaptief productief landschap. Opwaarts Affligem wordt immers vooral ingezet op natuurontwikkeling in de Dendervallei, volgens reeds beslist beleid. De alternatieven – en met name de A-alternatieven – hebben wel een positieve impact op de waterafhankelijkheid.
- De A-alternatieven dragen het meest bij aan de landschappelijke identiteit van het gebied en creëren een unieke en diverse leef- en werkomgeving. Door de grote impact van alternatief A4 op bestaande bedrijventerreinen scoort dit alternatief hier laag.
- De aanleg van wachtbekkens in de B-alternatieven heeft een negatieve impact op zowel de landschappelijke ambities als de kwaliteit van de leefomgeving. In het geval van alternatief B3 zorgt de aanleg van de bijkomende stroomafwaartse wachtbekkens en de uitbreiding van het meest stroomopwaartse wachtbekken voor een belangrijke impact op bedrijvigheid.
- B-alternatieven scoren weliswaar goed in de kostenbatenafweging, ze zijn echter veel moeilijker te realiseren. Daar waar de meeste maatregelen in de A-alternatieven stapsgewijs en zonder planologische initiatieven kunnen worden opgestart, vraagt de realisatie van de wachtbekkens om een complexe en langdurige procedure alvorens een positieve impact op het overstromingsrisico te realiseren. De implementatie van met name alternatief A3 kan stapsgewijs verlopen, daar waar de B-alternatieven bestaan uit grote samenhangende uitvoeringsprocessen. Alternatief A4 scoort hier slecht omwille van de impact van de innames van zowel woningen als bedrijvenpercelen.
- Als we rekening houden met de Vlaamse beleidsambities dan sluiten de A-alternatieven het best aan bij de beleidsdoelstelling van de Vlaamse Regering, met name wat betreft natuur en integraal waterbeheer.

////////////////////////////////////

Motivering vanuit het overleg /inspraak

Bij de opmaak van het Strategisch Plan is van meet af aan ingezet op het betrekken van zowel de betrokken overheden, middenveldorganisaties en bewoners. Via de Bekkenwerking met het GTO en het Bekkenbestuur werd formeel om advies gevraagd op de Tussennota waarin de voorkeur voor de A-alternatieven werd onderbouwd. Alle Vlaamse en provinciale administraties geven een duidelijke voorkeur aan voor een Strategisch Plan gebaseerd op de maatregelen uit alternatieven A3 en A4. Ook binnen de Dendergemeenten is er een groeiende consensus die deze keuze ondersteunt, zij het met de nodige kanttekeningen zoals geformuleerd in hun adviezen. Tenslotte kunnen ook de direct betrokken bewoners in meerderheid zich vinden in de voorgestelde aanpak, op voorwaarde dat er snel duidelijkheid en verkoopzekerheid komt, en correcte vergoedingen worden voorzien.

Aan de leden van het Bekkenbestuur werd gevraagd om advies te geven over zowel de Synthesenota als het ontwerp Strategisch Plan. Met uitzondering van de gemeente Denderleeuw – die enkel een gedeeltelijk akkoord gaf - gaven alle betrokken gemeenten een positief advies. De opmerkingen en suggesties van de gemeenten naar aanleiding van dit advies werden verder verwerkt in het Strategisch Plan. Op basis van de inspraak van burgers en adviezen van adviesinstanties werd het S-MER verder verfijnd en werd op 26 april 2024 een formele definitieve goedkeuring bekomen van het S-MER door het Team Omgevingseffecten.

Motivering vanuit experts: (eigen) toetsing Weerbaar Waterland

Er werd nagekeken in hoeverre de aanpak voor het opmaken van het Strategisch Plan aansluit op het advies van het expertenpanel hoogwaterbeveiliging, zoals dat wordt beschreven in het rapport 'Weerbaar Waterland'. Uit de analyse blijkt dat dit het geval is. Zo vraagt het expertenpanel om zowel ruimte voor water te maximaliseren als de dynamiek (relatie tussen rivieren en hun valleien) te herstellen. De aanpak voor het Strategisch Plan volgt ook de voorgestelde principes voor een systeemaanpak.

Keuze voor een ontwikkelingsvisie én gebiedsprogramma

Tijdens het onderzoek en overleg werd de noodzaak beklemtoond om samen met de goedkeuring van het Strategisch Plan ook een duidelijk investeringsengagement op te nemen. Het Strategisch Plan moest duidelijk aangeven welke acties essentieel zijn voor het verminderen van overstromingsrisico's vanuit de Dender en voor het creëren van ruimtelijke en maatschappelijke meerwaarde. Des te meer wanneer gekozen werd voor de A-alternatieven die een brede waaier van preventieve maatregelen dienden te combineren met investeringen in protectieve maatregelen. Om die veelheid van acties en betrokken actoren overzichtelijk en beheersbaar te houden, en de nodige investeringen helder in beeld te brengen, is samen met de ontwikkelingsvisie een interbestuurlijk gebiedsprogramma uitgewerkt dat integraal deel uitmaakt van het Strategisch Plan. Het plan vormt zo eveneens de leidraad voor de toekomstige overheidsinvesteringen in het gebied en richt de relevante ingrepen en initiatieven naar de daadwerkelijke vermindering van overstromingsrisico in de Dendervallei met verhoging van de omgevingskwaliteiten.

Met proactieve investeringen in preventieve maatregelen en maximale zekerheid

Reeds tijdens het onderzoek werd duidelijk dat voor de realisatie van eender welk voorkeursalternatief een relatief groot aantal verwervingen onvermijdelijk zijn om de doelstellingen van het Strategisch Plan te realiseren. Op kortere termijn gaat het over verwervingen die noodzakelijk zijn om beschermingsmaatregelen te kunnen uitvoeren. Op langere termijn over verwervingen van gebouwen die niet beschermd kunnen worden en waarvan het verwijderen de nodige ruimte voor water en valleierherstel creëert. Daarnaast zijn verwervingen van enkele nog onbebouwde percelen noodzakelijk om nieuw overstromingsrisico te vermijden.

Bij het Strategisch Plan hoort een indicatieve zone van noodzakelijke verwervingen waarvoor een bemiddelingstraject met proactief aankoopbeleid en nazorg wordt opgestart. Dit is een indicatie van de preventieve maatregelen die integraal deel uitmaken van een keuze voor voorkeursalternatief gebaseerd op de A-alternatieven. Het betreft de 90-tal gebouwen die niet

//

IS van investeringstoelage DVW) zal binnen de bestaande referte kredieten vanuit het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken dienen voorzien te worden.

Een indicatieve kostenverdeling voor de eerste uitvoeringsfase geeft aan dat volgende budgetten per jaar noodzakelijk zullen zijn in functie van de te verwachten vastleggingen. De 6,6 miljoen euro vanuit het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken dient voorzien te worden gelijkwaardig verdeeld over de jaren 2025 en 2026.

Overzicht van de jaarlijkse benodigde budgetten per begrotingsartikel

<i>Jaar</i>	<i>Bedrag (euro) + instantie</i>		<i>Begrotingspost</i>
2024 13 mio	300.000 euro (DVW regulier)	Studies (incl. VTE uitvoering studie) (raamovereenkomst)	MB0-1MIH5VY-IS van investeringstoelage DVW
	5,8 miljoen euro (OMG, ANB, VMM - VAP)	Acties Strategisch Plan - fase 1	artikel QBX-3QCE2OA-WT van de DAB MINAfonds
	6,7 miljoen euro (VMM, OMG, ANB - VAP)	Versnellen Acties Bovenstroomse maatregelen - fase 1	artikel QBX-3QCE2OA-WT van de DAB MINAfonds
	200.000 euro (OMG)	Subsidie Strategisch Project	artikel QB0-1QCE2NB-WT
2025 4 mio	500.000 euro (DVW regulier)	Studies (incl. VTE uitvoering studie) (raamovereenkomst)	MB0-1MIH5VY-IS van investeringstoelage DVW
	3,3 milj euro (MOW)	Minnelijke verwerving	MB0-1MIH5VY-IS van investeringstoelage DVW
	200.000 euro (VAP)	Acties Strategisch Plan - fase 1	artikel QBX-3QCE2OA-WT van de DAB MINAfonds
2026 4 mio	500.000 euro (DVW regulier)	Studies (incl. VTE uitvoering studie) (raamovereenkomst)	MB0-1MIH5VY-IS van investeringstoelage DVW
	3,3 milj euro (MOW)	Minnelijke verwerving	MB0-1MIH5VY-IS van investeringstoelage DVW
	200.000 euro (VAP)	Acties Strategisch Plan - fase 1	artikel QBX-3QCE2OA-WT van de DAB MINAfonds

Het akkoord van de minister, bevoegd voor de begroting, werd gegeven op 27 mei 2024. (zie bijlage bij deze nota)

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Tijdens de opmaak van het ontwerp van het Strategisch Plan Ruimte voor water Dendervallei werkte gemiddeld 1 tot 2 VTE personeel van de Vlaamse Overheid hieraan mee. Dit personeel zette in op coördinatietaken en de co-creatieve aanpak (DVW en OMG gemiddeld elk 0,5 VTE, aangevuld met capaciteit vanuit Provincie Oost-Vlaanderen), en daarnaast de inhoudelijke opvolging en advisering (DVW, OMG, ANB, VMM, VLM, ...). Dit personeel kan verder ingezet worden voor de eerste uitvoeringsfase 2024-2026 van het Strategisch Plan.

Aanvullend werd gericht externe ondersteuning ingezet om het onderzoek uit te voeren en om het Strategisch Plan op te maken. Gemiddeld zijn 4 VTE externe profielen voorzien, gaande van inhoudelijk-technische profielen (puur studiewerk) tot procesbegeleiders of het uitwerken van communicatieproducten in functie van draagvlakontwikkeling. De huidige raamovereenkomst (AST-21-0011 Raamovereenkomst inzake projectbegeleiding werf "Ruimte voor water - Dendervallei") loopt van 1/04/2022 tot 31/03/2026 zolang de maximale waarde van 2,4 miljoen euro niet overschreden wordt.

////////////////////////////////////

Desgevallend zal een nieuwe raamovereenkomst in de markt voorzien worden binnen het voorziene budget van DVW.

Voor de uitvoering van het Strategisch Plan in de eerste uitvoeringsfase 2024-2026, wordt extra extern personeel noodzakelijk geacht. Om dit haalbaar en beheersbaar te houden, is een fasering en prioritering voorzien. Voor de opstart van de eerste set van prioritaire acties in kader van het uitvoeringsprogramma 2024-2026 wordt ingeschat dat minstens 5 VTE bijkomend extern personeel nodig zal zijn. Het betreft personeel voor programma- en projectcoördinatie (3 VTE, waarvan 1 VTE in overlap met het lopende raamcontract), cocreatie en ondersteuning lokale besturen (1 VTE), bemiddeling (0,5 VTE) en communicatie (0,5 VTE).

De betrokken organisaties (in de eerste plaats DVW, DOMG) geven aan dat het intern opvangen van de nodige seniorprofielen vanuit kerntaken en huidige personeelssamenstelling momenteel niet mogelijk is, noch via tijdelijke interne aanwervingen. Om de continuïteit van de uitvoering van het Strategisch Plan te bewaren, worden deze voor minstens 3 VTE als externe profielen voorzien met een opdracht voor de eerste uitvoeringsfase 2024-2026. De resterende VTE worden als junior profielen tijdelijk aangeworven bij DOMG via interim. Samenwerking tussen de senior- en junior profielen samen met de reguliere medewerkers moet voldoende interne opvolging en capaciteitsopbouw garanderen.

Vanaf de tweede uitvoeringsfase 2026-2030 wordt bekeken hoe meer kan ingezet worden op bijkomende interne capaciteit, binnen het reguliere PEP. De uitvoering kent immers een langdurige looptijd tot 2040, en interne kennisopbouw is noodzakelijk om het Strategisch Plan in samenhang uit te voeren, alsook inhoudelijke ervaring over de werking van de betrokken overheden bij de opeenvolgende projecten. Bovendien is de kost voor interne Vo-capaciteit meestal beduidend lager dan de kosten voor structureel ingezette externen.

De budgetten voor de inzet van extern personeel en tijdelijke inzet van personeel via interim zijn volledig opgenomen in de geraamde begroting van de eerste uitvoeringsfase 2024-2026 van 21 miljoen euro.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft een weerslag op de lokale besturen. De geraamde begroting van de eerste uitvoeringsfase 2024-2026 is gezamenlijk opgemaakt met de Provincie Oost-Vlaanderen. Zij zal hierin 520.000 euro en minstens 2 VTE voorzien. Daarnaast dienen op het grondgebied van enkele gemeenten veel ingrepen te gebeuren. Hiervoor is in de geraamde begroting in totaal 1 VTE voorzien als extra capaciteit om de lokale overheden bij te staan in het opvolgen en integreren van de verschillende projecten met het lokaal omgevingsbeleid. In de eerste uitvoeringsfase geldt dit in het bijzonder voor de stad Geraardsbergen waarvoor 0,5 VTE is geraamd.

4. FASERING VAN DE UITVOERING

De uitvoeringstermijn van het gebiedsprogramma van het Strategisch Plan loopt tot 2040. Niet alle acties zullen tegelijkertijd kunnen worden opgestart of kennen eenzelfde verwezenlijkingsdatum. Anderzijds moet een samenhangende en volledige uitvoering van het Strategisch Plan gegarandeerd worden. In het Strategisch Plan is daarom een heldere opdeling in drie fasen voorzien waarbij per legislatuur de engagementen met de betrokken besturen kunnen worden geconcretiseerd. Het stappenplan van de gefaseerde uitvoering is hieronder schematisch opgenomen en omschrijft de acties per projecttype en per fase. Het meer gedetailleerd stappenplan is terug te vinden in de bijlage van het Strategisch Plan samen met het Uitvoeringsprogramma 2024-2026.

////////////////////////////////////

De fasering van de initiatieven is als volgt uitgewerkt:

- Het is het resultaat van intensief overleg met de betrokken actoren en weerspiegelen de sterke draagvlakken en haalbaarheid bij de betrokken lokale en bovenlokale besturen.
- De initiatieven voor de eerste fase zijn zorgvuldig geselecteerd en weerspiegelen het engagement dat uitgedrukt werd door de betrokken besturen om op basis van hun respectievelijke bevoegdheden de nodige middelen te voorzien in de eerste 2,5 jaar en om via voorbereiding en/of uitvoering van deze acties op terrein een doorstart van het gebiedsprogramma te garanderen. Ook voor fase 2 en fase 3 werden de prioritering van de acties in samenspraak met de actoren uitgewerkt, zodat vanuit de gedragenheid voor de acties de nodige middelen gereserveerd kunnen worden in de volgende legislaturen. Duidelijkheid over de gefaseerde aanpak faciliteert ook maximale aansluiting met mogelijke quick wins, andere planprocessen en lokale ambities zodat lokale besturen en andere overheden hun plannen gemakkelijker kunnen realiseren, alsook bijdragen aan de uitvoering van de geïntegreerde doelstellingen van het Strategisch Plan.
- Daarnaast zullen ook de afsprakenkaders en samenwerkingsverbanden tussen de verschillende initiatiefnemers verder vorm krijgen en zal een beslissing voor de volgende Vlaamse Regering voorbereid worden in zake de gewenste grote investeringen van de tweede uitvoeringsfase 2026-2030 zodat dit ook mee kan in de onderhandelingen van de Blue Deal.
- Om een maximale afstemming tussen de verschillende geïntegreerde projecten en de voortgang van de acties op te volgen zal een coördinator voor het uitvoeringsprogramma aangeworven worden. De brede samenwerking nodig voor de realisatie van het Strategisch Plan weerspiegelt zich ook in de diverse actiehouders: niet alleen De Vlaamse Waterweg (DVW) neemt engagement op voor veel van de acties, maar ook het departement Omgeving (OMG), Agentschap Natuur en Bos (ANB), en de Provincie Oost-Vlaanderen (POV). Dit multi-stakeholder beheer tussen de sleutelactoren is cruciaal voor de complexe aard van de acties en zorgt voor een uniforme aanpak over de verschillende projectzones en -types heen.
- De voorgenoemde projecten zullen de nodige procedures en geijkte wegen volgen inzake ruimtelijke uitvoeringsplannen, projectbesluiten, omgevingsvergunningen, enz.

A. STAPPENPLAN 2024-2040

Fase 1: 2024 - 2026	Fase 2: 2026 - 2030	Fase 3: 2030 - 2040
Programmacoördinatie		
Gefaseerde uitvoering Stedelijke doortochten		
<p><i>Drie doortochten:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Invulling projectregie • Opstart visieontwikkeling centrumdoortocht + overgangsgebieden • Detectie en opstart QW • Opstart master- en uitvoeringsplannen overgangs- gebieden (Rood Kruis, St-Jozef, Stadspark, Appelboomstr) <p><i>Doortocht Denderleeuw-Affligem-Liedekerke:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Opstart bemiddelingstraject minnelijke verwerving & GRUP Eilandje Teralfene/ Begijnenmeers 	<p><i>Geraardsbergen & Ninove:</i></p> <p><i>Affligem-Liedekerke:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Opstart PSG centrumdoortocht • Opmaak uitvoeringsplannen verhoogde kades en vernieuwd publiek domein • Opstart verwerving en inrichting i.f.v. aanleg beschermingsdijken in overgangsgebieden • Opmaak inrichtingsplannen i.f.v. valleierstel (mondingsgebied Bellebeek) <p><i>Denderleeuw:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Afspraken uitvoering SPRVW 	<p><i>Drie doortochten:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Herinrichting doortocht met verhoogde kades en vernieuwd publiek domein • Inrichting overgangsgebieden i.f.v. optimalisatie watersysteem, valleierstel, parkfunctie, ...

en de Beneden- Dender – Grote Meers, aanvullend op het lopende Natuurinrichtingsproject Wellemeersen en omgeving Oude Dender.

Actiehouder: ANB

Totale raming: 1.210.000 euro

Raming financiering Vo: 1.090.000 euro (1.000.000 ANB, 40.000 OMG, 50.000 DVW)

– **Opstart traject Veilig overstroombare tuinen 2024-2026**

Opmaak inspiratiebrochure & stedenbouwkundige verordening

Actiehouder: POV

Totale raming: 80.000 euro + 0,2 VTE (POV)

Raming financiering Vo: /

– **Opstart Trajectbegeleiding individuele bescherming 2024-2026**

Operationaliseren plan van aanpak i.s.m. waterloopbeheerders & lokale besturen

Actiehouder: OMG (opdracht Programmacoördinator)

Totale raming: /

– **Doorstart vergunningenplatform & gebiedsgerichte handhaving**

Verderzetting vergunningenplatform & verkenning gebiedsgerichte handhavingsaanpak

Actiehouder: OMG

Totale raming: /

– **Versnellen uitvoering beslist beleid bovenstroomse maatregelen 2024-2026**

Bijkomende middelen i.f.v. de versnelde uitvoering van beslist beleid en acties met positieve impact op het bovenstrooms ophouden van water en sediment, waaronder bovenstroomse maatregelen op de onbevaarbare waterlopen en acties van Werf 2 van T.OP Dender "Groenblauwe Denderflanken".

Actiehouder: VMM & OMG

Totale raming: 6.700.000 euro (4.850.000 VMM, 1.350.000 OMG, 500.000 ANB)

– **Communicatie & participatie**

Tijdens de uitvoeringsfase wordt verder ingezet op een transparante communicatie en intensieve participatie van alle betrokken actoren in de verschillende projectzones via overkoepelende communicatie over het Strategisch Plan en meer operationeel en projectgebonden initiatieven.

Actiehouder: DVW

Totale raming: 360.000 euro

Raming financiering Vlaamse overheid: 330.000 euro (250.000 DVW, 50.000 OMG, 30.000 ANB)

C. RAPPORTERING EN VOORBEREIDING TWEEDE UITVOERINGSFASE

De Programmacoördinator adviseert en rapporteert over de voortgang van het Strategisch Plan halfjaarlijks aan de stuurgroep van T.OP Dender en jaarlijks aan de Vlaamse Regering. Het tweede Uitvoeringsprogramma 2026-2030 zal ter goedkeuring aan de volgende Vlaamse Regering worden voorgelegd, in afstemming met de besluitvorming over de Blue Deal.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

//

